

02009071707020012

12381

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 907

17 Ιουλίου 2002

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Τροποποίηση της απόφασης Α.Χ.Σ. 508/91, (Φ.Ε.Κ. 886/Β'/30-10-1991) σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 2001/58/Ε.Κ. (ΕΕ L 212 της 7-8-2001) της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας «για τη δεύτερη τροποποίηση της Οδηγίας 91/155/ΕΟΚ της Επιτροπής περί προσδιορισμού και καθορισμού των λεπτομερών κανόνων για το σύστημα ειδικής πληροφόρησης σχετικά με τα επικίνδυνα παρασκευάσματα κατ' εφαρμογή του Άρθρου 14 της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες κατ' εφαρμογή του Άρθρου 27 της Οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου (Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας) 2

Αριθ. 195/2002

Τροποποίηση της απόφασης Α.Χ.Σ. 508/91, (Φ.Ε.Κ. 886/Β'/30-10-1991) σε εναρμόνιση προς την Οδηγία 2001/58/Ε.Κ. (ΕΕ L 212 της 7-8-2001) της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας «για τη δεύτερη τροποποίηση της Οδηγίας 91/155/ΕΟΚ της Επιτροπής περί προσδιορισμού και καθορισμού των λεπτομερών κανόνων για το σύστημα ειδικής πληροφόρησης σχετικά με τα επικίνδυνα παρασκευάσματα κατ' εφαρμογή του Αρθρου 14 της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες κατ' εφαρμογή του Αρθρου 27 της Οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου (Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας).

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1.- Το έγγραφο της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Γενικού Χημείου του Κράτους αριθ. 1698/2002.

2.- Τις διατάξεις του άρθρου 1 (παρ. 1, 2 και 3) του Ν. 1338/1983 «Εφαρμογή του Κοινοτικού Δικαίου» (Φ.Ε.Κ. 34/Α/1983) όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 του Ν. 1440/1984 «Συμμετοχή της Ελλάδος στο Κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο Κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΥΡΑΤΟΜ» (Φ.Ε.Κ. 70/Α/1984) καθώς και το άρθρο 65 του Ν. 1892/1990 (Φ.Ε.Κ. 101/Α/1990).

3.- Το εδάφιο δ της παρ. 8 του άρθρου 6 του Νόμου 4328/1929 (Φ.Ε.Κ. 272/Α/1929) «Περί συστάσεως Γενικού Χημείου του Κράτους», όπως αντικαταστάθηκε από την παράγραφο 6 του άρθρου 11 του Νόμου 2343/95, (Φ.Ε.Κ. 211/Α/11-10-1995).

4.- Το άρθρο 4 του Διατάγματος της 31ης Οκτωβρίου 1929 «Περί κανονισμού της λειτουργίας και των εργασιών του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου» (Φ.Ε.Κ. 391/Α/1929).

5.- Το άρθρο 1 του Νόμου 115/1975 «Περί τροποποίησης διατάξεων τινών του Ν. 4328/1929» (Φ.Ε.Κ. 172/Α/1975).

6.- Τα Π.Δ. 284/1988 και 543/1989 «Οργανισμός του Υπουργείου Οικονομικών» (Φ.Ε.Κ. 128 και 165/Α/1988 και 229/Α/1989).

7.- Την απόφαση 1078204/927/0006 Α/6-8-1992 «Περιορισμός Συλλογικών Οργάνων του Υπουργείου Οικονομικών» των Υπουργών Προεδρίας και Οικονομικών» (Φ.Ε.Κ. 517/Β/1992).

8.- Την 1100383/1330/Α 0006/31-10-2001 Κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Οικονομικών «Καθορισμός αρμοδιοτήτων των Υφυπουργών Οικονομικών» (Φ.Ε.Κ. 1485/Β/2001).

9.- Τις διατάξεις του άρθρου 29 Α του Ν. 1558/1985 (Φ.Ε.Κ. 137/Α/1985) όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το άρθρο 27 του Ν. 2081/1992 (Φ.Ε.Κ. 154/Α/1992) και

αντικαταστάθηκε από το άρθρο 1 παρ. 2α του Ν. 2469/1997 (38 Α) και το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε την απόφαση 195/2002 του Ανωτάτου Χημικού Συμβουλίου η οποία ελήφθη κατά τη συνεδρίαση της 16/5/2002 και η οποία έχει ως εξής:

ΓΕΝΙΚΟ ΧΗΜΕΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΑΝΩΤΑΤΟ ΧΗΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Εγκρίνουμε την τροποποίηση των άρθρων 1 και 5 της απόφασης Α.Χ.Σ. 508/1991 (Φ.Ε.Κ. 886/Β'/30-10-1991), σε εναρμόνιση προς τα άρθρα και το Παράρτημα της Οδηγίας 2001/58/Ε.Κ. (ΕΕ L 212 της 7-8-2001), ως εξής:

Άρθρο 1

Η παρούσα απόφαση εναρμονίζει την Ελληνική Νομοθεσία προς την Οδηγία 2001/58/ΕΚ (ΕΕ L 212 της 7.8.2001) της Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας "για τη δεύτερη τροποποίηση της Οδηγίας 91/155/ΕΟΚ της Επιτροπής περί προσδιορισμού και καθορισμού των λεπτομερών κανόνων για το σύστημα ειδικής πληροφόρησης σχετικά με τα επικίνδυνα παρασκευάσματα κατ' εφαρμογή του Αρθρου 14 της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και σχετικά με τις επικίνδυνες ουσίες κατ' εφαρμογή του Αρθρου 27 της Οδηγίας 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου (Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας)

Άρθρο 2

Η απόφαση Α.Χ.Σ. 508/1991, (ΦΕΚ 886/Β'/30.10.1991) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

1. Το Άρθρο 2 παράγραφος 1 αντικαθίσταται από τα εξής:

«α) Ο υπεύθυνος για τη διάθεση χημικής ουσίας ή χημικού παρασκευάσματος στην αγορά, είτε είναι ο παρασκευαστής είτε ο εισαγωγέας είτε ο διανομέας του σχετικού προϊόντος, παρέχει στον αποδέκτη, που είναι επαγγελματίας χρήστης της ουσίας ή του παρασκευάσματος, Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας το οποίο περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στο Άρθρο 3 και στο Παράρτημα της παρούσας απόφασης, εάν η ουσία ή το παρασκεύασμα έχει ταξινομηθεί ως επικίνδυνη(-α) σύμφωνα με την απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) ή με την οδηγία 1999/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 200 της 30/7/1999).

β) Ο υπεύθυνος για τη διάθεση ενός παρασκευάσματος στην αγορά, είτε είναι ο παρασκευαστής είτε ο εισαγωγέας είτε ο διανομέας του σχετικού προϊόντος, παρέχει, κατόπιν αιτήσεως επαγγελματία χρήστη, Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας το οποίο περιέχει πληροφορίες ανάλογες προς τη φύση του παρασκευάσματος, όπως ορίζεται στο Άρθρο 3 και στο Παράρτημα της παρούσας Οδηγίας, για τα παρασκευάσματα που δεν είναι μεν ταξινομημένα ως επικίνδυνα κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ, αλλά περιέχουν, σε επιμέρους συγκέντρωση ≥ 1 % κατά βάρος για τα μη αέρια παρασκευάσματα και $\geq 0,2$ % κατ' όγκον για τα αέρια παρασκευάσματα, τουλάχιστον μία ουσία επικίνδυνη για την υγεία ή το περιβάλλον ή μία ουσία για την οποία οι Κοινοτικές διατάξεις προβλέπουν οριακές τιμές όσον αφορά την έκθεση στο χώρο εργασίας.»

2. Το Παράρτημα που αναφέρεται στο Άρθρο 5 αντικαθίσταται από το Παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση συνοδεύεται από Παράρτημα το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος αυτής.

Άρθρο 4

Από τις διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Άρθρο 5

Η ισχύς της παρούσας απόφασης αρχίζει
α) για τα παρασκευάσματα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με τη διάθεση στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων ή της Οδηγίας 98/8/ΕΚ για τη διάθεση βιοκτόνων στην αγορά, από τις 30 Ιουλίου 2002·

β) και για τα παρασκευάσματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ ή της Οδηγίας 98/8/ΕΚ η οποία ενσωματώθηκε με το Π.Δ. 205/2000 (160 Α), από τις 30 Ιουλίου 2004.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οδηγός για τη σύνταξη των
δελτίων δεδομένων ασφαλείας

Σκοπός του παρόντος Παραρτήματος είναι να εξασφαλίσει τη συνοχή και ακρίβεια του περιεχομένου καθενός από τα υποχρεωτικά σημεία που αναγράφονται στο Άρθρο 3, κατά τρόπον ώστε τα σχετικά Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας να παρέχουν τη δυνατότητα στους επαγγελματίες χρήστες να λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας στο χώρο εργασίας, καθώς και για την προστασία του περιβάλλοντος.

Οι πληροφορίες που παρέχονται από τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας πρέπει να πληρούν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 98/24/ΕΚ για την προστασία της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων κατά την εργασία από κινδύνους οφειλόμενους σε χημικούς παράγοντες, η οποία ενσωματώθηκε με το Π.Δ. 338/2001 (Α 227). Ειδικότερα, τα Δελτία Δεδομένων Ασφαλείας πρέπει να δίνουν στον εργοδότη τη δυνατότητα να ελέγχει εάν και κατά πόσον υπάρχουν στο χώρο εργασίας επικίνδυνοι χημικοί παράγοντες και να αξιολογεί κάθε κίνδυνο που θα μπορούσε να προκύψει από τη χρήση τους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

Οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται με τρόπο σαφή και συνοπτικό. Το Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας πρέπει να καταρτίζεται από αρμόδιο πρόσωπο, που θα λαμβάνει υπόψη του τις ειδικές ανάγκες των χρηστών προς τους οποίους απευθύνεται, εφόσον τους γνωρίζει. Οι υπεύθυνοι για τη διάθεση των ουσιών και των παρασκευασμάτων στην αγορά πρέπει να μεριμνούν ώστε τα αρμόδια πρόσωπα να εκπαιδεύονται κατάλληλα, περιλαμβανομένης της παρακολούθησης μαθημάτων κατάρτισης για την ανανέωση των γνώσεών τους.

Για τα παρασκευάσματα που δεν έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνα, αλλά για τα οποία απαιτείται η υποβολή Δελτίου Δεδομένων Ασφαλείας βάσει του Αρθρου 14.2.1(β) της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ, πρέπει να παρέχονται πληροφορίες ανάλογου χαρακτήρα σε κάθε σχετικό σημείο.

Δεδομένης της ευρείας κλίμακας ιδιοτήτων των ουσιών και παρασκευασμάτων, είναι δυνατόν σε ορισμένες

περιπτώσεις να χρειαστούν πρόσθετες πληροφορίες. Εάν, σε άλλες περιπτώσεις, προκύψει ότι οι πληροφορίες για ορισμένες ιδιότητες είναι άνευ σημασίας ή ότι είναι τεχνικώς αδύνατον να παρασχεθούν, οι σχετικοί λόγοι πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο αντίστοιχο σημείο. Πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για κάθε επικίνδυνη ιδιότητα. Εάν αναφέρεται ότι ένας συγκεκριμένος κίνδυνος δεν υπάρχει, πρέπει να γίνεται σαφής διαφοροποίηση μεταξύ των περιπτώσεων στις οποίες ο ταξινομητής δεν έχει στη διάθεσή του καμία πληροφορία και των περιπτώσεων στις οποίες υπάρχουν αρνητικά αποτελέσματα δοκιμών.

Στην πρώτη σελίδα πρέπει να αναφέρεται η ημερομηνία έκδοσης του Δελτίου Δεδομένων Ασφαλείας.

Όταν ένα Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας έχει αναθεωρηθεί, πρέπει να εφιστάται η προσοχή του αποδέκτη στις αλλαγές που έχουν γίνει.

Σημείωση

Η υποβολή Δελτίου Δεδομένων Ασφαλείας απαιτείται επίσης και για ορισμένες ειδικές ουσίες και παρασκευάσματα (μέταλλα σε συμπαγή μορφή, κράματα, πεπιεσμένα αέρια κ.λπ.) που απαριθμούνται στα κεφάλαια 8 και 9 του παραρτήματος VI της απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, για τις οποίες (ουσίες και παρασκευάσματα) προβλέπονται παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις επισήμανσης.

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΥΣΙΑΣ/ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1.1. Στοιχεία της ουσίας ή του παρασκευάσματος

Η ονομασία που χρησιμοποιείται για την αναγνώριση της ουσίας ή του παρασκευάσματος πρέπει να είναι ακριβώς η ίδια με εκείνη που αναγράφεται στην ετικέτα της συσκευασίας, όπως ορίζεται στο Παράρτημα VI της απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Μπορούν επίσης να αναφέρονται και άλλα διαθέσιμα μέσα αναγνώρισης.

1.2. Χρήση της ουσίας/παρασκευάσματος

Αναφορά των προβλεπόμενων ή συνιστώμενων χρήσεων της ουσίας ή του παρασκευάσματος, εφόσον είναι γνωστές. Εάν υπάρχουν πολλές δυνατές χρήσεις, δεν χρειάζεται να αναφέρονται παρά μόνο οι σημαντικότερες ή συνηθέστερες χρήσεις. Συγχρόνως πρέπει να δίνεται σύντομη περιγραφή της φύσης της ουσίας ή του παρασκευάσματος, π.χ. επιβραδυντικό φλόγας, αντιοξειδωτικό κ.λπ.

1.3. Στοιχεία της εταιρείας/επιχείρησης

Στοιχεία του υπεύθυνου για τη διάθεση της ουσίας ή του παρασκευάσματος στην αγορά μέσα στην Κοινότητα, είτε είναι ο παραγωγός είτε ο εισαγωγέας είτε ο διανομέας. Πλήρης διεύθυνση και αριθμός τηλεφώνου του εν λόγω υπευθύνου.

Επιπροσθέτως, εάν το πρόσωπο αυτό δεν είναι εγκατεστημένο στο κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διατίθεται η ουσία ή το παρασκεύασμα, πρέπει να παρέχεται η πλήρης διεύθυνση και ο αριθμός τηλεφώνου του υπευθύνου στο εν λόγω κράτος μέλος, ει δυνατόν.

1.4. Αριθμός τηλεφώνου επείγουσας ανάγκης

Επιπλέον των προαναφερομένων, πρέπει να παρέχεται

ο αριθμός τηλεφώνου επείγουσας ανάγκης της εταιρείας και/ή του σχετικού επίσημου συμβουλευτικού οργάνου (μπορεί να είναι το όργανο που είναι υπεύθυνο για τη λήψη πληροφοριών σχετικών με την υγεία, το οποίο αναφέρεται στο Άρθρο 17 της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ).

2. ΣΥΣΤΑΣΗ/ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ

Οι παρεχόμενες πληροφορίες πρέπει να επιτρέπουν στον αποδέκτη να εντοπίζει εύκολα τους κινδύνους που συνεπάγονται τα συστατικά του παρασκευάσματος. Οι κίνδυνοι που προκύπτουν από το ίδιο το παρασκεύασμα πρέπει να αναφέρονται στο σημείο 3.

2.1. Δεν είναι απαραίτητο να αναφέρεται η πλήρης σύνθεση (φύση των συστατικών και συγκέντρωσή τους), αν και μια γενική περιγραφή των συστατικών και των συγκεντρώσεών τους μπορεί να είναι χρήσιμη.

2.2. Για παρασκεύασμα το οποίο έχει ταξινομηθεί ως επικίνδυνο σύμφωνα με την Οδηγία 1999/45/ΕΚ, πρέπει να αναφέρονται οι ακόλουθες ουσίες, μαζί με τη συγκέντρωσή τους ή την περιοχή συγκεντρώσεών τους:

(i) ουσίες επικίνδυνες για την υγεία ή το περιβάλλον κατά την έννοια της απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, εφόσον είναι παρούσες σε συγκεντρώσεις ίσες ή μεγαλύτερες από εκείνες που προβλέπονται στον πίνακα του Άρθρου 3, παράγραφος 3, της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ (εκτός αν δίνονται κατώτερα όρια στο Παράρτημα I της απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει ή στα παραρτήματα II, III ή V της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ)

(ii) και ουσίες για τις οποίες οι Κοινοτικές διατάξεις προβλέπουν οριακές τιμές όσον αφορά την έκθεση στο χώρο εργασίας, που δεν περιλαμβάνονται ήδη στο (i).

2.3. Για τα παρασκευάσματα που δεν είναι ταξινομημένα ως επικίνδυνα σύμφωνα με την Οδηγία 1999/45/ΕΚ, πρέπει να αναφέρονται οι ακόλουθες ουσίες, μαζί με τη συγκέντρωσή τους ή την περιοχή συγκεντρώσεών τους, εφόσον είναι παρούσες σε επιμέρους συγκεντρώση $\geq 1\%$ κατά βάρος για τα μη αέρια παρασκευάσματα και $\geq 0,2\%$ κατ' όγκον για τα αέρια παρασκευάσματα:

- ουσίες επικίνδυνες για την υγεία ή το περιβάλλον κατά την έννοια της απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει¹

- και ουσίες για τις οποίες οι Κοινοτικές διατάξεις προβλέπουν οριακές τιμές όσον αφορά την έκθεση στο χώρο εργασίας.

¹ Όταν ο υπεύθυνος για τη διάθεση ενός παρασκευάσματος στην αγορά μπορεί να αποδείξει ότι η αποκάλυψη στην επισήμανση ή στο Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας της χημικής ταυτότητας της ουσίας η οποία ταξινομείται αποκλειστικά ως:

- ερεθιστική, εξαιρέσει αυτών στις οποίες αποδίδεται η φράση R41 ή ερεθιστική σε συνδυασμό με μία ή περισσότερες από τις άλλες ιδιότητες που αναφέρονται στο Άρθρο 10, σημείο 2.3.4, της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ ή

- επιβλαβής ή επιβλαβής σε συνδυασμό με μία ή περισσότερες από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Άρθρο 10, σημείο 2.3.4, της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ και η οποία παρουσιάζει αποκλειστικώς οξεία θανατηφόρο δράση θέτει σε κίνδυνο τον εμπιστευτικό χαρακτήρα της πνευματικής του ιδιοκτησίας, είναι δυνατόν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Β του Παραρτήματος VI της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ, να του επιτραπεί να αναφέρεται στην ουσία αυτή είτε με όνομα το οποίο προσδιορίζει τις σημαντικότερες χημικές ομάδες είτε με άλλο όνομα.

2.4. Για τις ουσίες που αναφέρονται ανωτέρω, πρέπει να αναφέρεται η ταξινόμησή τους (είτε προκύπτει από τα άρθρα 4 και 6 είτε από το Παράρτημα Ι της απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, περιλαμβανομένων των συμβόλων και των αντίστοιχων φράσεων R, ανάλογα με τους φυσικοχημικούς τους κινδύνους, καθώς και τους κινδύνους που παρουσιάζουν για την υγεία και το περιβάλλον. Οι φράσεις R δεν χρειάζεται να αναγράφονται πλήρως στο σημείο αυτό: πρέπει να γίνεται παραπομπή στο σημείο 16, όπου θα αναγράφεται το πλήρες κείμενο κάθε σχετικής φράσης R.

2.5. Πρέπει να δίνεται η ονομασία και ο αριθμός Eines ή Elincs των προαναφερομένων ουσιών σύμφωνα με την απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Χρήσιμα μπορεί επίσης να είναι ο αριθμός CAS και η ονομασία IUPAC (αν είναι διαθέσιμα). Για τις ουσίες που αναφέρονται με ονομασία γενικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το Άρθρο 15 της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ ή την υποσημείωση του σημείου 2.3. του παρόντος παραρτήματος, δεν χρειάζεται ακριβής χημικός αναγνωριστικός κωδικός.

2.6. Αν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Αρθρου 15 της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ ή της υποσημείωσης του σημείου 2.3. του παρόντος παραρτήματος, η ταυτότητα ορισμένων ουσιών πρέπει να τηρείται εμπιστευτική, η χημική φύση τους πρέπει να περιγράφεται ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής χρήση. Η χρησιμοποιούμενη ονομασία πρέπει να είναι η ίδια με εκείνη που προκύπτει από την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων.

3. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στο σημείο αυτό πρέπει να αναφερθεί η ταξινόμηση της ουσίας ή του παρασκευάσματος που προκύπτει από την εφαρμογή των κανόνων ταξινόμησης της απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει ή της Οδηγίας 1999/45/ΕΚ. Αναφέρονται με σαφή και σύντομο τρόπο οι κίνδυνοι τους οποίους συνεπάγεται η ουσία ή το παρασκεύασμα για τον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Πρέπει να γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ των παρασκευασμάτων τα οποία είναι ταξινομημένα ως επικίνδυνα και των παρασκευασμάτων τα οποία δεν είναι ταξινομημένα ως επικίνδυνα σύμφωνα με την Οδηγία 1999/45/ΕΚ.

Περιγράφονται οι σπουδαιότερες δυσμενείς φυσικοχημικές συνέπειες και επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου και το περιβάλλον, καθώς και τα συμπτώματα που οφείλονται στη χρήση και στη εύλογα αναμενόμενη κακή χρήση της ουσίας ή του παρασκευάσματος.

Ίσως χρειαστεί να αναφερθούν και άλλοι κίνδυνοι, όπως η σκόνη στην ατμόσφαιρα, η ασφυξία, το πάγωμα ή οι περιβαλλοντικές συνέπειες, όπως οι κίνδυνοι για τους οργανισμούς που διαβιούν στο έδαφος κ.λπ., κίνδυνοι οι οποίοι δεν οδηγούν σε ταξινόμηση αλλά ενδέχεται να συμβάλλουν στη γενική επικινδυνότητα του υλικού.

Οι πληροφορίες που αναγράφονται στην ετικέτα πρέπει να παρέχονται στο σημείο 15.

4. ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Περιγράφονται τα μέτρα πρώτων βοηθειών.

Διευκρινίζεται κατ' αρχάς αν απαιτείται άμεση ιατρική παρακολούθηση.

Οι πληροφορίες για τις πρώτες βοήθειες πρέπει να είναι σύντομες και ευκολονόητες από το θύμα, τους τυχαία πα-

ρευρισκόμενους και τα άτομα που δίνουν τις πρώτες βοήθειες. Τα συμπτώματα και οι συνέπειες πρέπει να συνοψίζονται περιληπτικά. Οι οδηγίες πρέπει να αναφέρουν τι πρέπει να γίνει επιτόπου σε περίπτωση ατυχήματος και αν μπορεί να αναμένονται καθυστερημένες συνέπειες μετά την έκθεση.

Οι πληροφορίες πρέπει να κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με τις διάφορες οδούς έκθεσης, δηλαδή εισπνοή, επαφή με το δέρμα και τα μάτια και κατάποση.

Να αναφέρεται εάν χρειάζεται ή συνιστάται βοήθεια από επαγγελματία γιατρό.

Για ορισμένες ουσίες ή παρασκευάσματα ενδέχεται να είναι αναγκαίο να τονίζεται ότι πρέπει να διατίθενται στο χώρο εργασίας ειδικά μέσα κατάλληλα για συγκεκριμένη και άμεση αγωγή.

5. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΠΥΡΚΑΓΙΑΣ

Αναφέρονται οι ειδικές απαιτήσεις για την καταπολέμηση της πυρκαγιάς που προκαλείται από την ουσία ή το παρασκεύασμα ή ξεσπά κοντά σ' αυτήν(-ό), αναφέροντας:

- τα κατάλληλα μέσα πυρόσβεσης;
- τα μέσα πυρόσβεσης που δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν για λόγους ασφαλείας;
- τους ειδικούς κινδύνους λόγω έκθεσης στην ίδια την ουσία ή το παρασκεύασμα, σε προϊόντα καύσης ή σε εκλυόμενα αέρια;
- τον ειδικό προστατευτικό εξοπλισμό για τους πυροσβέστες.

6. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΥΧΑΙΑΣ ΕΚΛΥΣΗΣ

Ανάλογα με την χρησιμοποιούμενη ουσία ή παρασκεύασμα, απαιτούνται ενδεχομένως πληροφορίες για:

- προσωπικές προφυλάξεις όπως: απομάκρυνση των πηγών ανάφλεξης, πρόβλεψη για επαρκή εξαερισμό /αναπνευστική προστασία, έλεγχος της σκόνης, αποφυγή επαφής με το δέρμα και τα μάτια;
- περιβαλλοντικές προφυλάξεις όπως: αποφυγή της απόρριψης στις αποχετεύσεις, στα επιφανειακά και τα υπόγεια ύδατα και το έδαφος, πιθανή ανάγκη για προειδοποίηση του γειτονικού πληθυσμού;
- μέθοδοι καθαρισμού, όπως:

χρήση απορροφητικών υλικών (π.χ., άμμος, γη διατόμων, δεσμευτικά οξέων, γενικά εξουδετερωτικά, πριονίδι κ.λπ.), μείωση των εκλυόμενων αερίων/καπνών με νερό, αραίωση.

Πρέπει επίσης να εξεταστεί η ανάγκη ενδείξεων όπως: "να μη χρησιμοποιείται ποτέ, εξουδετερώνεται με".

Σημείωση

Αν συντρέχει περίπτωση, βλέπε τα σημεία 8 και 13.

7. ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗ

Σημείωση

Τα πληροφοριακά στοιχεία του τμήματος αυτού πρέπει να αφορούν την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και του περιβάλλοντος. Πρέπει να βοηθούν τον εργοδότη στη θέσπιση κατάλληλων διαδικασιών εργασίας και οργανωτικών μέτρων σύμφωνα με το Άρθρο 5 της Οδηγίας 98/24/ΕΚ.

7.1. Χειρισμός

Διευκρινίζονται τα προληπτικά μέτρα για τον ασφαλή χειρισμό, συμπεριλαμβανομένων υποδείξεων για τεχνικά μέτρα όπως: περιορισμός, τοπικός και γενικός εξαερι-

σμός, μέτρα για την αποφυγή της έκλυσης αερολυμάτων και σκόνης και για την πρόληψη πυρκαγιάς, μέτρα που απαιτούνται για την προστασία του περιβάλλοντος (π.χ. χρήση φίλτρων ή πλυντρίδων στα συστήματα εξαερισμού, χρήση σε περιορισμένη περιοχή, μέτρα για τη συλλογή και τη διάθεση απορριπτόμενων ουσιών κ.λπ.) και τυχόν ειδικές απαιτήσεις ή κανόνες για τη συγκεκριμένη ουσία ή παρασκεύασμα (π.χ. απαγορευμένες ή συνιστώμενες διαδικασίες ή εξοπλισμός). Εφόσον είναι δυνατόν, παρέχεται σύντομη περιγραφή.

7.2. Αποθήκευση

Διευκρινίζονται οι συνθήκες ασφαλούς αποθήκευσης όπως: ειδικός σχεδιασμός των αιθουσών ή δοχείων αποθήκευσης (συμπεριλαμβανομένων των τοίχων αντιστήριξης και του εξαερισμού), ασύμβατα υλικά, συνθήκες αποθήκευσης (όρια/περιοχή θερμοκρασίας και υγρασίας, φως, αδρανή αέρια κ.λπ.), ειδικός ηλεκτρικός εξοπλισμός και πρόληψη δημιουργίας στατικού ηλεκτρισμού.

Παροχή συμβουλών, εφόσον συντρέχει περίπτωση, σχετικά με τα όρια ποσοτήτων υπό συνθήκες αποθήκευσης. Ειδικότερα, αναφορά τυχόν ειδικών απαιτήσεων, όπως ο τύπος του υλικού που χρησιμοποιείται στη συσκευασία/στους περιέκτες της ουσίας ή του παρασκευάσματος.

7.3. Ειδική (-ές) χρήση (-εις)

Για τα τελικά προϊόντα που προορίζονται για ειδική ή ειδικές χρήσεις, οι συστάσεις πρέπει να αναφέρονται στην προβλεπόμενη χρήση και να είναι λεπτομερείς και λειτουργικές. Εάν είναι δυνατόν, πρέπει να γίνεται αναφορά σε εγκεκριμένες οδηγίες που αφορούν ειδικά τη συγκεκριμένη βιομηχανία ή κλάδο.

8. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΪΟΝ/ΑΤΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

8.1. Οριακές τιμές έκθεσης

Προαδιορισμός των ισχυουσών ειδικών παραμέτρων ελέγχου, περιλαμβανομένων των οριακών τιμών επαγγελματικής έκθεσης στο χώρο εργασίας ή των βιολογικών οριακών τιμών. Οι τιμές πρέπει να δίνονται για το κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διατίθεται η ουσία ή το παρασκεύασμα. Παροχή πληροφοριών για τις εν ισχύ συνιστώμενες διαδικασίες παρακολούθησης.

Για τα παρασκευάσματα, είναι χρήσιμο να παρέχονται τιμές για τα συστατικά τους τα οποία απαιτείται να αναγράφονται στο Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας σύμφωνα με το σημείο 2.

8.2. Έλεγχοι έκθεσης

Στο πλαίσιο του παρόντος εγγράφου ως έλεγχος της έκθεσης νοείται το πλήρες φάσμα των ειδικών μέτρων προστασίας και πρόληψης που πρέπει να λαμβάνονται κατά τη χρήση, προκειμένου να περιοριστεί στο ελάχιστο η έκθεση των εργαζομένων και του περιβάλλοντος.

8.2.1. Έλεγχοι έκθεσης των εργαζομένων στο χώρο εργασίας

Ο εργοδότης πρέπει να λάβει υπόψη του τις πληροφορίες αυτές κατά τη διαδικασία αξιολόγησης του κινδύνου τον οποίο παρουσιάζει για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων η ουσία ή το παρασκεύασμα, σύμφωνα με το Άρθρο 4 της Οδηγίας 98/24/ΕΚ, το οποίο απαιτεί το

σχεδιασμό κατάλληλων μεθόδων εργασίας και τη διενέργεια σχετικών ελέγχων, τη χρήση κατάλληλου εξοπλισμού και υλικών, την εφαρμογή μέτρων συλλογικής προστασίας στην πηγή και, τέλος, τη χρήση μέτρων ατομικής προστασίας, όπως ατομικού προστατευτικού εξοπλισμού. Κατά συνέπεια, πρέπει να παρέχονται επαρκείς και κατάλληλες πληροφορίες για τα εν λόγω μέτρα, ώστε να καθίσταται δυνατή η σωστή αξιολόγηση του κινδύνου η οποία πρέπει να διενεργηθεί σύμφωνα με το Άρθρο 4 της Οδηγίας 98/24/ΕΚ. Αυτά τα πληροφοριακά στοιχεία πρέπει να συμπληρώνουν εκείνα τα οποία έχουν ήδη δοθεί στα πλαίσια του σημείου 7.1.

Σε περίπτωση που απαιτείται ατομική προστασία, πρέπει να προσδιορίζεται με λεπτομέρεια το είδος του εξοπλισμού που εξασφαλίζει κατάλληλη και αρμόζουσα προστασία. Πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η Οδηγία 89/686/ΕΟΚ και να γίνεται αναφορά στα σχετικά πρότυπα CEN:

8.2.1.1. Αναπνευστική προστασία:

Σε περίπτωση επικίνδυνων αερίων, ατμών ή σκόνης, πρέπει να προσδιορίζεται το είδος του προστατευτικού εξοπλισμού που πρέπει να χρησιμοποιείται, όπως αυτοδύναμες αναπνευστικές συσκευές, κατάλληλες προσωπίδες και φίλτρα.

8.2.1.2. Προστασία των χεριών:

Πρέπει να προσδιορίζεται με σαφήνεια το είδος των γαντιών που πρέπει να φορούν οι εργαζόμενοι όταν χειρίζονται την ουσία ή το παρασκεύασμα. Περιλαμβάνονται τα εξής:

- το είδος του υλικού
 - ο χρόνος αντοχής του υλικού των γαντιών, σε σχέση με την πασότητα και τη διάρκεια της έκθεσης του δέρματος.
- Αν είναι αναγκαίο, πρέπει να αναφέρονται τυχόν πρόσθετα μέτρα προστασίας των χεριών.

8.2.1.3. Προστασία των ματιών:

Πρέπει να διευκρινίζεται το είδος του απαιτούμενου εξοπλισμού προστασίας των ματιών, όπως: γυαλιά ασφαλείας, προστατευτικά γυαλιά, προστατευτικές προσωπίδες.

8.2.1.4. Προστασία του δέρματος:

Αν χρειάζεται να προστατευθούν άλλα μέρη του σώματος εκτός από τα χέρια, πρέπει να διευκρινίζεται το είδος και η ποιότητα του απαιτούμενου προστατευτικού εξοπλισμού, όπως: ποδιά, μπότες και πλήρης προστατευτική ενδυμασία. Αν χρειάζεται, αναφέρονται τα τυχόν πρόσθετα μέτρα προστασίας του δέρματος και τα ειδικά υγειονομικά μέτρα.

8.2.2. Έλεγχοι περιβαλλοντικής έκθεσης

Διευκρινίζονται οι πληροφορίες που ζητούνται από τον εργοδότη προκειμένου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του βάσει της Κοινοτικής νομοθεσίας περί προστασίας του περιβάλλοντος.

9. ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΙ ΧΗΜΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ

Για να καταστεί δυνατή η λήψη κατάλληλων μέτρων ελέγχου, πρέπει να παρέχονται όλα τα σχετικά πληροφοριακά στοιχεία για την ουσία ή το παρασκεύασμα, και ιδίως οι πληροφορίες που απαριθμούνται στο σημείο 9.2.

9.1. Γενικές πληροφορίες

Όψη

Αναφέρεται η φυσική κατάσταση (στερεό, υγρό, αέριο) και το χρώμα της ουσίας ή του παρασκευάσματος, όπως διατίθεται.

Οσμή

Αν η οσμή μπορεί να γίνει αισθητή, πρέπει να δοθεί σύντομη περιγραφή της.

9.2. Σημαντικές πληροφορίες για την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον

pH

Αναφέρεται το pH της ουσίας ή του παρασκευάσματος, όπως διατίθεται στην αγορά, ή ενός υδατικού διαλύματος· στη δεύτερη περίπτωση, αναφέρεται η συγκέντρωση.

Σημείο ζέσης/περιοχή ζέσης

Σημείο ανάφλεξης

Αναφλεξιμότητα (στερεό, αέριο)

Εκρηκτικές ιδιότητες

Οξειδωτικές ιδιότητες

Πίεση ατμών

Σχετική πυκνότητα

Διαλυτότητα:

- διαλυτότητα σε νερό:

- διαλυτότητα σε λίπη (διαλύτης - έλαιο να καθοριστεί):

Συντελεστής κατανομής: n-οκτανόλη/νερό

Ιξώδες

Πυκνότητα ατμών

Ταχύτητα εξάτμισης

9.3. Άλλες πληροφορίες

Αναφέρονται άλλες σημαντικές παράμετροι ασφαλείας, όπως η αναμιξιμότητα, η αγωγιμότητα, το σημείο τήξης/περιοχή τήξης, η ομάδα αερίων (στοιχείο χρήσιμο για την Οδηγία 94/9/ΕΚ), η θερμοκρασία αυτοανάφλεξης κ.λπ.

Σημείωση 1

Οι ανωτέρω ιδιότητες πρέπει να καθορίζονται σύμφωνα με τις προδιαγραφές του παραρτήματος V, Μέρος Α, της απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β'/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει ή με οποιαδήποτε άλλη συγκρίσιμη μέθοδο.

Σημείωση 2

Για τα παρασκευάσματα, οι πληροφορίες πρέπει να δίνονται κανονικά για τις ιδιότητες του ίδιου του παρασκευάσματος. Ωστόσο, εάν αναφέρεται ότι ένας συγκεκριμένος κίνδυνος δεν υφίσταται, πρέπει να γίνεται σαφής διαφοροποίηση μεταξύ των περιπτώσεων στις οποίες ο ταξινομητής δεν διαθέτει καμία πληροφορία και των περιπτώσεων στις οποίες υπάρχουν αρνητικά αποτελέσματα δοκιμών. Εάν κριθεί αναγκαίο να δοθούν πληροφορίες σχετικά με τις ιδιότητες των επιμέρους συστατικών, πρέπει να διευκρινίζεται με σαφήνεια το πού αναφέρονται τα δεδομένα.

10. ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΡΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Αναφέρεται η σταθερότητα της ουσίας ή του παρασκευάσματος και η πιθανότητα επικίνδυνων αντιδράσεων που ενδέχεται να πραγματοποιηθούν υπό ορισμένες συνθήκες χρήσης και επίσης αν η ουσία ή το παρασκεύασμα εκλυθούν στο περιβάλλον.

10.1. Συνθήκες που πρέπει να αποφεύγονται

Αναφέρονται εκείνες οι συνθήκες, όπως η θερμοκρασία, η πίεση, το φως, η κρούση κ.λπ., που ενδέχεται να προκαλέσουν επικίνδυνη αντίδραση και, εφόσον είναι δυνατόν, παρέχεται σύντομη περιγραφή.

10.2. Υλικά που πρέπει να αποφεύγονται

Αναφέρονται υλικά όπως το νερό, ο αέρας, τα οξέα, οι βάσεις, τα οξειδωτικά ή οποιαδήποτε άλλη συγκεκριμένη ουσία που ενδέχεται να προκαλέσει επικίνδυνη αντίδραση και, εφόσον είναι δυνατόν, παρέχεται σύντομη περιγραφή.

10.3. Επικίνδυνα υλικά αποσύνθεσης

Αναφέρονται τα επικίνδυνα υλικά που παράγονται σε επικίνδυνες ποσότητες με αποσύνθεση.

Σημείωση

Πρέπει να αναφέρονται ειδικά:

- η ανάγκη για σταθεροποιητές και η παρουσία τους
- η πιθανότητα επικίνδυνης εξώθερμης αντίδρασης·
- η σημασία από την άποψη της ασφάλειας, αν υπάρχει, μιας αλλαγής στη φυσική όψη της ουσίας ή του παρασκευάσματος·
- τα επικίνδυνα προϊόντα αποσύνθεσης, αν υπάρχουν, που σχηματίζονται κατά την επαφή με το νερό·
- η δυνατότητα αποικοδόμησης σε ασταθή προϊόντα.

11. ΤΟΞΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Στο τμήμα αυτό αναλύεται η ανάγκη για μια σύντομη αλλά πλήρη και κατανοητή περιγραφή των διαφόρων τοξικολογικών επιδράσεων (στην υγεία) που ενδέχεται να προκύψουν αν ο χρήστης έλθει σε επαφή με την ουσία ή το παρασκεύασμα.

Πρέπει να περιλαμβάνονται οι επικίνδυνες συνέπειες που μπορεί να έχει για την υγεία η έκθεση στην ουσία ή το παρασκεύασμα, όπως προκύπτουν με βάση τόσο την εμπειρία όσο και τα συμπεράσματα επιστημονικών πειραμάτων. Περιλαμβάνονται πληροφορίες για τις διάφορες οδούς έκθεσης (εισπνοή, κατάποση, επαφή με το δέρμα και τα μάτια) και περιγράφονται τα συμπτώματα που σχετίζονται με τα φυσικά, χημικά και τοξικολογικά χαρακτηριστικά.

Περιλαμβάνονται οι γνωστές καθυστερημένες και άμεσες συνέπειες, καθώς και οι χρόνιες επιπτώσεις από βραχυχρόνια και μακροχρόνια έκθεση: π.χ., υπερευαίσθησία, νάρκωση, καρκινογένεση, μεταλλαξιογένεση και τοξικότητα στην αναπαραγωγή (τοξικότητα για την ανάπτυξη και τη γονιμότητα).

Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που δόθηκαν ήδη στο σημείο 2, («Σύσταση/πληροφορίες για τα συστατικά»), ενδέχεται να χρειαστεί να αναφερθούν τυχόν ειδικές επιδράσεις στην υγεία που οφείλονται σε ορισμένα συστατικά των παρασκευασμάτων.

12. ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Περιγραφή της ενδεχόμενης επίδρασης, συμπεριφοράς και τύχης στο περιβάλλον της ουσίας ή του παρασκευάσματος στον αέρα, το νερό και/ή το έδαφος. Όπου υπάρχουν, παρέχονται σχετικά δεδομένα δοκιμών (π.χ. LC50 fish \leq 1 mg/l).

Περιγράφονται τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά που μπορούν να επηρεάσουν το περιβάλλον και που οφείλονται στη φύση της ουσίας ή του παρασκευάσματος και

στις πιθανές μεθόδους χρησιμοποίησής του. Πρέπει να παρέχονται πληροφορίες του ίδιου είδους για τα επικίνδυνα προϊόντα που προκύπτουν από την αποικοδόμηση ουσιών και παρασκευασμάτων. Μεταξύ των πληροφοριών αυτών περιλαμβάνονται και οι εξής:

12.1. Οικοτοξικότητα

Πρέπει να παρέχονται τα σχετικά διαθέσιμα δεδομένα σχετικά με την τοξικότητα στο υδάτινο περιβάλλον, τόσο την οξεία όσο και τη χρόνια, για τα ψάρια, τις δαφνίδες (νερόψυλλους), τα φύκια και τα άλλα υδρόβια φυτά. Επιπλέον, πρέπει να παρέχονται, εφόσον υπάρχουν, στοιχεία για την τοξικότητα σε μικροοργανισμούς και μακροοργαניσμούς που ζουν στο έδαφος και άλλους περιβαλλοντικά ευαίσθητους οργανισμούς, όπως τα πουλιά, οι μέλισσες και τα φυτά. Όταν η ουσία ή το παρασκεύασμα έχει ανασταλτικές επιδράσεις στη δραστηριότητα των μικροοργανισμών, πρέπει να αναφέρονται οι πιθανές συνέπειές της(του) σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.

12.2. Κινητικότητα

Η δυνατότητα της ουσίας ή των σχετικών συστατικών ενός παρασκευάσματος, αν εκλυθεί στο περιβάλλον, να μεταφερθεί στα υπόγεια ύδατα ή μακριά από το τόπο έκλυσης.

Τα σχετικά στοιχεία είναι δυνατόν να περιλαμβάνουν:

τη γνωστή ή προβλεπόμενη κατανομή στα διάφορα διαμερίσματα του περιβάλλοντος:

- την επιφανειακή τάση·
- την απορρόφηση/εκρόφηση.

Για τις άλλες φυσικοχημικές ιδιότητες, βλ. σημείο 9.

12.3. Ανθεκτικότητα και ικανότητα αποικοδόμησης

Η δυνατότητα μιας ουσίας ή των αντίστοιχων συστατικών ενός παρασκευάσματος² να αποικοδομείται σε διάφορα περιβαλλοντικά μέσα, είτε με βιοαποικοδόμηση είτε με άλλες διαδικασίες όπως η οξειδωση ή η υδρόλυση. Πρέπει να αναφέρονται, όπου είναι διαθέσιμες, οι ημιζωές αποικοδόμησης. Πρέπει επίσης να αναφέρεται η δυνατότητα μιας ουσίας ή των αντίστοιχων συστατικών ενός παρασκευάσματος² να αποικοδομείται σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων.

12.4. Δυνατότητα βιοσυσσώρευσης

Η δυνατότητα μιας ουσίας ή των αντίστοιχων συστατικών ενός παρασκευάσματος² να συσσωρεύεται σε ζωντανούς οργανισμούς και να περνά μέσω της τροφικής αλυσίδας. Πρέπει να αναφέρονται, αν είναι διαθέσιμες, οι τιμές Kow και BCF.

12.5. Άλλες δυσμενείς επιπτώσεις

Αν υπάρχουν, πρέπει να αναφέρονται πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με οποιοδήποτε άλλες επιπτώσεις στο περιβάλλον, π.χ. δυνατότητα καταστροφής της στιβάδας του όζοντος, δυνατότητα δημιουργίας φωτοχημικού όζοντος και/ή δυνατότητα συμβολής στην αύξηση της θερμοκρασίας της γης.

² Η πληροφορία αυτή δεν μπορεί να δοθεί για το παρασκεύασμα διότι αφορά ειδικά την ουσία. Κατά συνέπεια, πρέπει να δίνεται, εφόσον είναι διαθέσιμη, για κάθε συστατική ουσία του παρασκευάσματος που απαιτείται να περιλαμβάνεται στο Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας, σύμφωνα με τους κανόνες που αναφέρονται στο σημείο 2 αυτού του Παραρτήματος.

Παρατηρήσεις

Πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα ώστε να παρέχονται πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με το περιβάλλον και σε άλλα σημεία του Δελτίου Δεδομένων Ασφαλείας, και ιδίως συμβουλές για ελεγχόμενη έκλυση, μέτρα κατά της τυχαίας έκλυσης, καθώς και στοιχεία σχετικά με τη μεταφορά και τη διάθεση (εξάλειψη) της ουσίας ή του παρασκευάσματος στα σημεία 6, 7, 13, 14 και 15.

13. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΑΘΕΣΗ (ΕΞΑΛΕΙΨΗ)

Αν η διάθεση (εξάλειψη) της ουσίας ή του παρασκευάσματος (πλεονάσματος ή αποβλήτων που προκαλούνται από αναμενόμενη χρήση) εμπεριέχει κίνδυνο, δίνεται περιγραφή των καταλοίπων αυτών και παρέχονται πληροφορίες για τον ασφαλή χειρισμό τους.

Αναφέρονται οι κατάλληλες μέθοδοι διάθεσης (εξάλειψης) τόσο της ουσίας ή του παρασκευάσματος όσο και κάθε μολυσμένης συσκευασίας (αποτέφρωση, ανακύκλωση, υγειονομική ταφή κ.λπ.).

Σημείωση

Να γίνει αναφορά σε Κοινοτικές διατάξεις που αφορούν τα απόβλητα. Αν δεν υπάρχουν τέτοιες διατάξεις, είναι σκόπιμο να υπενθυμίζεται στο χρήστη ότι ενδέχεται να ισχύουν διατάξεις σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο.

14. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

Αναφέρονται όλες οι ειδικές προφυλάξεις τις οποίες πρέπει να γνωρίζει ένας χρήστης ή με τις οποίες πρέπει να συμμορφώνεται για τη μεταφορά ή τη διακίνηση μέσα ή έξω από τις εγκαταστάσεις του.

Όπου συντρέχει περίπτωση, πρέπει να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την ταξινόμηση μεταφοράς για καθέναν από τους κανονισμούς που αφορούν τους επιμέρους τρόπους μεταφοράς: IMDG (θαλάσσιες μεταφορές), ADR (οδικές μεταφορές, Οδηγία 94/55/ΕΟΚ), RID (σιδηροδρομικές μεταφορές, Οδηγία 96/49/ΕΚ), ICAO/IATA (εναέριες μεταφορές). Στις πληροφορίες αυτές είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται (μεταξύ άλλων):

- ο αριθμός ΟΗΕ·
- η κλάση·
- η οικεία ονομασία αποστολής·
- η ομάδα συσκευασίας·
- ο θαλάσσιος ρύπος·
- άλλες σχετικές πληροφορίες.

15. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ

ΜΕ ΤΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Παρέχονται οι πληροφορίες σχετικά με την υγεία, την ασφάλεια και το περιβάλλον που αναφέρονται πάνω στην ετικέτα επισήμανσης σύμφωνα με την απόφ. Α.Χ.Σ. 378/94 (ΦΕΚ 705/Β/94) όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει και την Οδηγία 1999/45/ΕΚ.

Αν η ουσία ή το παρασκεύασμα που καλύπτονται από το παρόν Δελτίο Δεδομένων Ασφαλείας υπόκεινται σε ειδικές Κοινοτικές διατάξεις που αφορούν την προστασία του ανθρώπου ή του περιβάλλοντος (π.χ. στους περιορισμούς όσον αφορά την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση που προβλέπονται από το Π.Δ. 445/83 [ΦΕΚ 166/Α/83] όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει), οι διατάξεις αυτές πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να αναφέρονται.

Πρέπει επίσης να αναφέρονται, όπου είναι δυνατόν, οι εθνικοί νόμοι που εφαρμόζουν τις εν λόγω διατάξεις, κα-

θώς και όλα τα άλλα εθνικά μέτρα που είναι σχετικά με το εν λόγω θέμα.

16. ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αναφέρεται κάθε άλλη πληροφορία την οποία ο προμηθευτής θεωρεί σημαντική για την ασφάλεια και την υγεία του χρήστη και για την προστασία του περιβάλλοντος. Π.χ.:

- κατάλογος των σχετικών φράσεων R. Πρέπει να αναγράφεται το πλήρες κείμενο όλων των φράσεων R που αναφέρονται στα σημεία 2 και 3 του Δελτίου Δεδομένων Ασφαλείας·

- οδηγίες για την εκπαίδευση·

- συνιστώμενοι περιορισμοί χρήσης (δηλαδή συστάσεις του προμηθευτή που δεν προβλέπονται από νομικές διατάξεις)·

- περαιτέρω στοιχεία (έγγραφα στοιχεία αναφοράς και/ή τεχνικά σημεία επαφής)·

- πηγές των βασικών στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για τη σύνταξη του δελτίου δεδομένων·

- για τυχόν αναθεωρημένες εκδόσεις του Δελτίου Δεδομένων Ασφαλείας, πρέπει να αναφέρονται με σαφήνεια οι πληροφορίες που προστέθηκαν, διαγράφηκαν ή αναθεωρήθηκαν (εκτός εάν οι πληροφορίες αυτές παρέχονται αλλού).

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΝΙΚ. ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΙΔΗΣ

ΕΛΕΝΗ ΠΑΛΛΑΡΗ

ΤΑ ΜΕΛΗ: Α. Επιφανείου, Ν. Κασιμίπας, Δ. Μπόσκου, Δ. Μαντέλης, Μ. Οικονόμου, Κ. Αυγουστάκης, Β. Τσουκαλάς, Γ. Σειραγάνης.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 9 Ιουλίου 2002

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΩΤΙΑΔΗΣ